

FALUSI SÜTTŐGŐ

II.évf.5.szám

1993.május

Röszke Község Képviselő-testületének Lapja

HÍRREK

HÍREK HÍREK HÍREK HÍREK HÍREK HÍREK HÍREK HÍREK HÍREK HÍREK

A Képviselő-testület április hónapban két ülést tartott:

- » Április 8-án megválasztotta a társadalombiztosítási önkormányzati választásokra a választási szerveket.
- » Április 15-én tájékoztatót hallgatott meg a közrend és közbiztonság helyzetéről: *A Testület megállapította, hogy a közrend és közbiztonság helyzete a település földrajzi adottságaiból következően romlik annak ellenére, hogy a rendőri szervek és az Önvédelmi Egyesület igyekeznek ezt megakadályozni.*
- » A testület megtárgyalta az anyakönyvi igazgatásról szóló beszámolót. Megállapította, a Polgármesteri Hivatal e feladatát jól ellátja.
- » A szociális törvényből adódóan a Képviselő-testület 6 rendeletet alkotott annak érdekében, hogy szociális feladatait el tudja látni.
  - 1./ 6/1993.(IV.15.)KT.r. számú rendelete az önkormányzat hatáskörébe tartozó ellátások megállapításához szükséges nyilatkozatokról
  - 2./ 7/1993.(IV.15.)KT.r. számú rendelete az átmeneti segélyről, valamint a közgyógyellátásra való jogosultságról
  - 3./ 8/1993.(IV.15.)KT.r. számú rendelete az önkormányzati szociális pénzbeli ellátások egyes szabályairól
  - 4./ 9/1993.(IV.15.)KT.r. számú rendelete a személyes gondoskodást nyújtó ellátásokról, azok igénybevételéről, valamint a fizetendő térítési díjakról
  - 5./ 10/1993.(IV.15.)KT.r. számú rendelet a temetési segélyről és a köztemetés költségének megállapításáról
  - 6./ 11/1993.(IV.15.)KT.r. számú rendelete a szociális és népjóléti hatáskörök átruházásáról
- » **Döntött a Képviselő-testület** arról, hogy az 1993/94-es tanévre az *Általános Iskolában* az 1. 2. 3. osztályos tanulóknak tankönyvet és füzetet, valamint a 4. 5. 6. 7. 8. osztályos tanulóknak a tankönyvet **térítésmentesen biztosítja.**
- » 22-én az Általános Iskola és a CSEMETE szervezésében egészsédelutános program keretében emlékeztünk meg a **Föld napjáról.** A megemlékezés díszvendége *Dr. Szőkefülvi Nagy Béla* akadémikus volt.

VÍZDÍJ BEFIZETÉSE

Röszke-Vízműtelep 1993.május 17-24.

Naponta: 8 órától 15³⁰ óráig

1993.MÁJUS 26.

INTERNATIONAL

CHALLENGE DAY

- 09-15 Játékos vetélkedő (Óvoda)
  - 14-20 Úszás, asztalitenisz, röplabda (Forró Fogadó Camping)
  - 14-21 Asztalitenisz, erőgyakorlatok (Tornacsarnok)
  - 14-16 Kispályás foci (Tornacsarnok)
  - 16-18 Kosárlabda (Tornacsarnok)
  - 18-20 Kézilabda (Tornacsarnok)
  - 20-21 Kispályás foci (Tornacsarnok)
  - Közben Erobik (Tornacsarnok)
  - 14-21 Tollaslabda (Iskola udvara)
  - 14-20 Futás (Tornacsarnoktól)
  - 14-20 Kerékpározás (Tornacsarnoktól)
  - 21 órakeresés a résztvevők között a Tornacsarnok előtt
- Gyere és mozogj velünk! Jöjjön és mozogjon velünk!**

Iskolai programok:

Alsó tagozatosok

- 08-09 Gyalogtúra
- 09-11 Játékos ügyességi versenyek
- 11-12 Futás (Községi sportpálya)

Felső tagozatosok

- 08-09 Kerékpártúra
- 09-10 Osztályok tájékoztatói versenye
- 10-11 Futás
- 11-12 Kerékpározás vissza
- 12-13 Barátságos kézilabdamerkőzés Deszk és Röszke csapatai között. (Fenyveserdő a község határában)

Szervező bizottság

Művelődési Ház május havi rendezvényei

- 20-án 09-17 óráig Cipő és mosószer vásár
- Mozi előadások:
- 23. Devlin, a trükkös zsaru
- 30. Fortress
- Az előadások kezdete 19 óra.

ISKOLÁNK TÖRTÉNETE

A szegedi tanyai iskolák történetét Kutasi (Brunner) Ödön kéziratos munkája foglalja össze. (Alsótanyán az irodai iskolában tanított 1927-ben, apámmal Vastagh Pállal együtt.)

A kezdetekről azt írja, hogy kiszolgált katonák, vándorló diákok tanították az ezt igénylő tehetősebb gazdák gyermekeit. Fölszerelésük 1-2 kréta és tábla. Fizetésük természetbeni: sajt, vaj, tojás, csirke, "szakajtási" (választási) malac, vagy bárány. Az egyiket Obsitosként, a másikat Kanálfülesként tisztelték.

1848-49. után már harcedzett katonák is vállalkoztak tanításra. Így a ma Röszkéhez tartozó -akkor Nagyszéksós 170. sz. alatt Farkas Csaman-gó Antal tanyáján egy kisebb nádfödélű melléképületet béreltek iskolának. A bérleti díjat a szülők fizették.

Az első állandó iskolát 1840. május 1-én nyitották meg Röszkén. Röszke ekkor faluszerű település. "A röszkei iskolán kívül még öt olyan állandóbb jellegű magániskola létezett a tanyákon, melyeket a város szintén államosítani akart, de az 1848-49-i események ebben megakadályozták."

Az első röszkei tanító Rokosinyi Pál volt. Utóda Pataky János lett. Az iskola állandósítása 1843. július 2-án történt meg. Az ideiglenes jellegű épület helyett Pataky János saját pénzéből iskolát és tanítói lakást építtetett. Ezt a város először kibérelte, majd megvette. Pataky János 1847-ben Tabáni tanító lett. Helyébe újszegedről Abramovics Mátyás tanító került. Ő is mindössze 2 évet töltött itt, ő is a Tabánba helyeztetett. Utódként Tóth Ignácot nevezték ki. - írja Reisner János, Szeged története III. kötetében. (1900. Szeged Szabad Királyi Város Községe 292-93 p.)

A vertfalú épület zsindelettel a jelenlegi iskola helyén épült. Egy nagyobb és egy kisebb tanterme volt.

(1853. november 30-i adat szerint Alsótanyán 12, Fölsótanyán 8 ilyen iskola épült. Közülük 1852-ben már áll a Kancsalszéli (öreg iskola) is. Első tanítója Kalmár Gábor volt. (Ekkor épül a Kisszéksósi, a Nagyszéksósi,

bojárhalmi, ásothalmi, átokházi, ószeszéki, az alsóröszkei, a neszürj-hegyi, gajdonyai, balástyai, baktói iskola. Tanulólétszámuk kétezer-háromszáznyolc.)

A második iskolaépítési hullám a milleneum emlékére indult. (Alsótanyán 25, Fölsótanyán 14 iskola volt.)

1904-ben tíz, 1908-ban ismét tíz köiskola nyitja meg kapuját. E második ciklusban készül e a Felső-Röszkei is. Napjainkban piactériként

ismerjük. Az öreg épület mellett 2 tantermével és szertárával mindmáig becsülettel szolgál. (Ugyanebből az időből való a szentmihályteleki, a kalmártanyai, Kraller, Csípak, Ruki, Nagyistván, stb.)

Vastag József

(Eme történelmi cikkünket folytatásokban közöljük le. Most ennek a sorozatnak első részét olvashatták. Folytatás júniusi számunkban.)

AMIT A HŐÉRZETÜNKRŐL TUDNI KELL

A hőérzet meglehetősen szubjektív dolog. Van, aki ugyanabban a helyiségben fázik, van, akinek melege van. Mi okozhatja ezt, hiszen a hőmérséklet ugyanaz. Egyrészt külső, másrészt belső okok.

Egy helyiségen belül is vannak különböző hőmérsékletű pontok, a kályhától és a nyílászáróktól függően más és más a mikroklíma a szobában, de még a bezárt ajtó, ablakok résein keresztül is van légmozgás, sőt huzat. A hőérzet szempontjából fontos öltözetünk anyaga, hossza, rétegeztsége, nedvszívó képessége. A műszál anyagok jóval kevésbé képesek alkalmazkodni a környezethez, azaz nyáron melegek, télen hidegek, tehát épp az ellenkező hatást érzük el velük, mint szeretnénk. A pamutból és gyapjából készült ruhák jó nedvszívó képességűek, és jobban tartják a hőt is. A levegő valóságos hőmérséklete és hőérzetünk között nincs egyenes összefüggés, mivel ezt például a levegő nedvesség-tartalma is befolyásolja. A száraz, sivatagi forróság sokkal könnyebben elviselhető, mint az akár 10-15 C°-kal is alacsonyabb, de párás, trópusi meleg. Ezt a megfigyelést felhasználhatjuk saját szobánkban is; ha télen növeljük a levegő nedvesség-tartalmát (párolgatással) kevesebbet kell fűtenünk.

Korunk is nagymértékben befolyásolja hőérzetünket. Észrevettük már, hogy a gyerekek és a fiatalok ritkán fáznak? Életünk első harmadában, amíg a test építése folyik, sok energiát fogyasztunk, aminek elégetése során sok hő szabadul fel. Később az energia-bevitel és leadás egyensúlyba

kerül, majd életünk utolsó harmadában kevesebbet is eszünk, mivel a szervezetünknek nincs szüksége már annyi energiára.

Mi történik akkor, amikor fázunk? A fázás nem véletlenül az egyik legkellemetlenebb érzés. Ez a szervezet figyelmeztetése számunkra, hogy nincs elegendő energiája. Amikor fázunk, a bőrt behálózó hajszálerek összehúzódnak és a vér nem tudja két legfontosabb funkcióját, a belső szervek, az izomzat és a bőr vérellátását, illetve az anyagcsere-termékek elszállítását elvégezni. Gondoskodnunk kell tehát arról, hogy szervezetünket ne csak táplálékfelvétellel juttassuk energiához, hanem külsőleg is; megfelelő ruházattal, forró fürdővel, testmasszázsral.

Mennyi legyen lakoszobánk hőmérséklete? Nappal a szoba hőmérséklete 20-22 C° legyen, éjjelre elég, ha 16-18 C°-ra csökkentjük. Alvás közben életfunkcióink lelassulnak, a légzés percenként 16-ról 8-ra csökken, belső szerveink működése -a máj kivételével- minimumra esik vissza. Hajlamosak vagyunk arra, hogy tél végén, az első napsugár hatására levessük téli ruházatunkat. Ez nagyfokú könnyelműség, és a megfázások oka lehet ugyanígy, mint a divatból, vagy vagányságból otthon hagyott sapka, sál.

A hosszú tél után megőrülünk a jóidőnek, türelmetlenek vagyunk és nem gondolunk arra, hogy szervezetünk tartalékai a vitaminfogyasztás kényszerű csökkenése miatt kimerültek, ellenállásunk lecsökkent. Vigyázzunk hát, legyünk türelmesek, és csak fokozottan térjünk át a könnyebb öltözködésre.

Dr. Vereczky Gyula

Állattartók figyelem!

Jön a marhalevél!

Hazánkban 1731. november 30-tól 1976. december 31-ig, tehát 245 évig használták a marhalevelet, közismert nevén "járjatót" az állatok tulajdonjogának igazolására.

1993. május 24-én hatályba lép az 1993. évi XVI. törvény, mely a marhalevél- hatósági bizonyítvány kiváltásáról rendelkezik.

A törvény elrendeli a ló, szamár, öszvér, bivaly, szarvasmarha, sertés, juh, kecske, valamint a zárt körülmények között tenyésztett vadon élő hasítottkormú állatok részére, az állat tulajdonjogának és állategészségügyi forgalomképességének igazolására szolgáló "Marhalevél- hatósági bizonyítvány" kiváltását.

A marhalevelet, díjfizetés ellenében a tartás, szerzés vagy elidegenítés helye szerint illetékes települési önkormányzat jegyzője állítja ki.

Az állattartó az alábbi esetekben köteles az állatok tulajdonjogának és forgalomképességének igazolására marhalevelet váltani:

a./ ló, szamár, öszvér, szarvasmarha, bivaly állataira, ha azok az egy hónapos életkorukat betöltötték. (díja első ízben 300 Ft, irányítási intézkedés rávezetése 200 Ft.)

b./ sertés, juh, kecske, valamint a zárt körülmények között tenyésztett, vadon élő, hasítottkormú haszonállatok (pl. vad-disznó, dámyvad, őz, szarvas, muflon) részére - korukra való tekintet nélkül (első ízben történő kiváltásáért fizetendő díj: 100 Ft, irányítási intézkedés rávezetése: 50 Ft), ha

1./ az állatot, állatokat állatvadászra, -kiállításra, -díjazásra, más község területén történő legeltetésre vagy tulajdonváltás nélkül más község területén lévő tartási helyre hajtja vagy szállítja,

2./ az állat(ok) tulajdonjogát másra átruhazza (eladja, elcseréli, elajándékozza, stb.) vagy bírósági ítélet, öröklés, illetőleg hagyomány útján annak tulajdonjogát megszerzte,

3./ az állatot, állatokat, közfogyasztásra vagy közvágóhídon magánfogyasztásra történő levágásra hajtja, illetőleg szállítani kívánja;

c./ az a./ pontban felsorolt állatokra, életkorukra való tekintet nélkül a b./ pontban felsorolt esetekben.

d./ a külföldi marhalevéllel továbbtartásra vagy tenyésztésre behozott állat(ok) részére - a külföldi marhalevél egyidejű bevonásával- beérkezésüktől számított 8 napon belül.

Amennyiben a jegyző egy eljárásban ugyanazon a marhalevélen több igazolási szolgáltatást végez (pl.: tulajdonos változás feljegyzése és irányítási intézkedés) a fizetendő díjat csak egyszer, az egyes intézkedésekre megállapított legmagasabb díjtellet szerint kell megfizetni.

A marhalevél "állategészségügyi igazolás" című része a kiállításától számított 6 napig érvényes, azonos településen belül az érvényességi idő letelte után is érvényes.

A törvény végrehajtására kiadott (48/1993./III.24./Korm.r.) Kormányrendeletben foglaltak szerint a jegyző csak abban az esetben állíthatja ki a marhalevelet, ha az állattartó az állatát, állatait egyedileg és tartósan megjelölte, vagy megjelölte.

A ló, szamár, öszvér, szarvasmarha, bivaly állatok esetében a megjelölést kizárólag tenyésztő egyesület, tenyésztő szövetség tagjai, munkatársa vagy állatorvos végezheti, melyről igazolást ad ki, hogy a megjelölés megtörtént és milyen jelölést alkalmazott.

A sertés, juh, kecske, stb. haszonállatokat az állattartó fülcsipkével, fém, vagy műanyag füljelzővel, tetoválással, stb. saját maga is megjelölheti. Ez esetben a jelölés módjáról a marhalevél kiváltásakor jegyzőkönyvi nyilatkozattal köteles tájékoztatni a jegyzőt a jelölés megtörténtéről és annak módjáról.

A marhalevél kezelést

a./ a jegyző.

b./ a hatósági állatorvos és

c./ a közúti ellenőrzést végző rendőri szervek jogosultak ellenőrizni.

Aki a marhalevél kiváltására, kezelésére vonatkozó kötelezettségének nem tesz eleget, tízezer forintig terjedő pénzbírsággal sújtható.

Kérjük a Tisztelt állattartókat, hogy a törvény előírásait vegyék figyelembe.

Csányi Istvánné
Polgármesteri Hivatal

Üdüljön

Hajdúszoboszlón

Félpánzió: 800-1200 Ft/fő/éj

Májusban 20% engedmény

Csoport esetén saját autóbusszunk térítésért igénybe vehető.

Időpont egyeztetés szükséges!

Érdeklődni helyben Forró Fogadó Rőszke Tel:62/372-245 vagy Hajdúszoboszlói üdülő Tel: 52/361-814

Orvosi ügyelet:

20-tól 23-ig Dr. Vereczkegy Gyula
Tel: 372-523
24-től 30-ig Dr. Tari Zoltán
Tel: 372-510

Állatorvosi ügyelet

22-én 6 órától 24-én 6 óráig Dr. Röttes Sándor
Tel: 314-330
29-én 6 órától 01-én 6 óráig Dr. Herczeg István
Tel: 327-589

(folytatás előző számunkból)

Még egyszer a növényvédelemről

I. kategóriájú szereket kizárólag csak növényvédelmi irányítói munkakört betöltő személyek vásárolhatják meg. A nagyüzemek számára is ők vásárolnak. Ők szakirányú végzettséggel rendelkező agrár-, kertész-, vagy erdőmérnökök. Felügyeletükkel és felelősségükkel az ide tartozó szereket azok a személyek juttathatják ki, akik képzettségüknél fogva növényvédelmi munkákra egyébként is beosztottak. Hyenek a technikusok, a szakközépiskolát végzetek, a szakmunkások, valamint azok a betanított növényvédelmi munkások, akik a 180 órás tanfolyamot elvégezték.

Ezek a szakemberek a jövőben, 5-évenként kötelező továbbképzésben fognak részesülni. Ez akkor is kötelező érvényű lesz, ha tevékenységüket a jövőben magánvállalkozóként végzik. Ugyanis ők azok a személyek, akik képzettségüknél fogva vállalkozási engedélyt kaphatnak. Önállóan, a II. és III. kategóriába sorolt szerekekkel ők szolgáltatást is végezhetnek. De ők sem vásárolhatnak I. kategóriájú szereket.

Ha I. kategóriájú szerekekkel kérnek tőlük szolgáltatást, akkor előzőleg meg kell keresni a működési körzetéhez közelben praktizáló szakmérnökök valamelyikét, aki vállalja a szer beszerzését és a kijuttatásra, felhasználásra a felelősséget is magára vállalja, ennek tudatában utasítást ad a felhasználó számára, valamint a termelő "Nyilvántartás növényvédőszeres kezelésként" című könyvét aláírja. A szakmérnök jegyzi be abba a szíret (betakarítás) ill. forgalomba hozatal időpontját is. Továbbá a termelőnek is meg kell keresni, és megbízni a szakmérnököt, hogy a fent leírt feltételeket biztosítsa.

Itt jegyzem meg, hogy a rőszkei "Kosuth Mg. Szövetkezet" növényvédelemre jogosult új csoportja bármely típusú szerrel, az ország bármely részén szolgáltatásra jogosult. Ha a szövetkezet munkáit nem zavarja, a szolgáltatás a szövetkezettől kérhető.

Nagy Ernő

(folytatás következő számunkban)

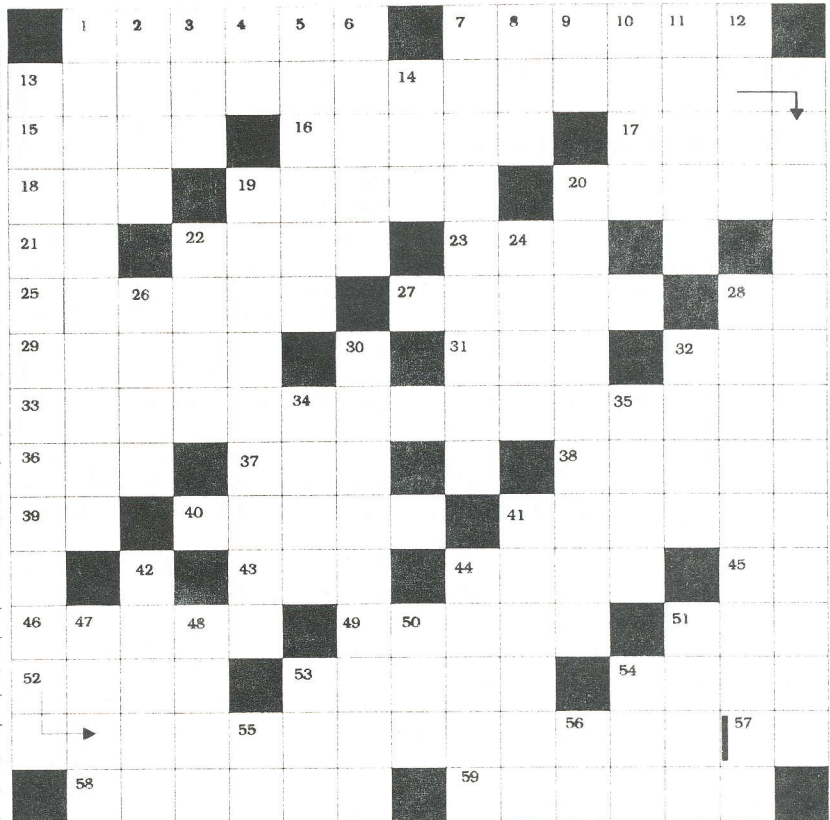

Rejtvényünk fő soraiban Jókai Mór ma nagyon időszerű gondolatát idézzük.

Vízszintes: 1. ... Rouge; párizsi revü. 7.Gyűrű. 13.A Jókai idézet első része (zárt betűk: A, V). 15.Bejárat. 16.Molekulák alkotórészeivel kapcsolatos. 17.Energiahordozó. 18.Terméketlen szőlő. 19. ... mark; védett termék. 20.Névnapját Eszterrel együtt ünnepli. 21.Numero, rövid. 22.Megvételre följánl. 23.Szerelem nincs nélküle! 25.Elemi szerkezeti forma. 27.Anyakőzet hasadékát kitöltő anyag. 28.Hosszú morzejel. 29.Ölel. 31.Kis csomó, daganat. 32.A.Ö.T. 33.O'Neill drámája. 36.Hevesi község. 37.Galiba. 38.Házfedelek. 39.Kötőszó. 40.Német divatmagazin. 41.India tagállama. 43.Semleges kémhatású, kristályos vegyületek. 44.Szálas anyag. 45.Görög gk. jele. 46.Mezőőr. 49.Kéznel lévő mértékegység. 51.Magas török hivatali cím volt. 52.Bobby ...; olasz táncdalénekes. 53.Jordánia kikötője. 54."A" betű a morze ABC-ben. 57.Feszítőeszköz. 58.Gondozás. 59.Strapabíró.

Függőleges: 1.Korunk nagy magyar színészgyejenisége volt. 2."... hogy annyi szív hiába ... vért,"(Vörösmarty: Szózat). 3.Olasz határozatlan névelő. 4. ... Fontaine; kiemelkedő fr. költő. 5.Hazai jármű márka. 6.Dél-Afrikai tartomány. 7.Apránként kikanalaz. 8.Vonatkozó névmás. 9.Heyerdahl papiruszhajója. 10.Itt, népiesen. 11.Madár-

lak. 12.Illetőleg, pontosabban. 13.A Jókai idézet befejezése (zárt betűk: K, A). 14.Jelkulcs. 19.Környezetbarát tömegközlekedési eszköz. 20.Orra elé rak. 22.Szerelmemisten. 24.Élen. 26.Orosz kereskedőváros a Felső-Oka partján. 28.Tisztítási művelet. 30.Tyúkféle erdei madár hímje. 32. ... Troll; Heine regénye. 34.Cövek. 35.Veteményes. 41.A Fruska Gora felől fújó szél. 42.Céltáblára erősítik. 44.Marokkoi kikötőváros. 47.Hosszú ideig. 48.London szórakozónegyede. 50.Méhcapat. 51.Akasztófa. 53.Bazárban található! 54.Természettudományi Ismeretterjesztő Társulat névbetűi. 55.Rangjelző. 56.Az argon vegyjele.

Az áprilisi szám helyes megfejtése: *Egy bolond mondja amit tud, egy bölcs tudja amit mond.*

Turucz József

A helyes megfejtést beküldők között a Deák Ernőné (Röszke, Marx u.2.) magánkereskedő által felajánlott öt darab 500 Ft. értékű ajándécsomagot sorsoltuk ki.

Nyerteseink: Fodor Gyöngyi (Május 1.10.); Csikósné Szélpál Irén (Dózsa 79.); Ábrahám Ildikó (József A.34.); Sebők Szilveszterné (József A.3.); Szücsné Horváth Edit (Felszab.87/b).

NAGYBANI ZÖLDSÉG- GYÜMÖLCS- ÉS VIRÁGPIAC EGY HELYEN

Április 14-én megnyílt Szegeden a virágpiac mellett a Nagybani Zöldség- és Gyümölcs piac.

Igányek szerint a hét minden napján 24 órás folyamatos nyitvatartás.

Kulturált körülmények között várjuk a termelőket és a kereskedőket az E5-ös főút 177-es km-énél, az evezős pályával szemben.

Várjuk megjelenésüket!

Televíziók, rádiók, magnók, erősítők, lemezjátszók, hangfalak javítása szerelése.

Hibabejelentés minden nap telefonon, személyesen, vagy a postaládában üzenetet hagyva.

Osznovics Zoltán Röszke, Rákóczi u.58.
Tel:372-360

Sorművelő kultivátor és három tagból álló sima henger eladó.

Megtekinthető: *Sánta Szilveszter* Röszke, Május 1.u. 23. Tel: 372-521.

FALUSI SUTTOGÓ

Röszke Község Képviselő-testületének lapja

Megjelenik 1100 példányban
Szerk: 6758. Röszke, Felszabadulás u. 84.
Tel: /62/ 372-244, Fax: /62/ 372-597
Felelős kiadó: Magyar László
Szerkesztő: Richter László

Gold Press Nyomda

Szeged, Boldogasszony sgt. 53-55
Tel: /62/ 326-109
Felelős vezető: Illés Mihály